

TRADUCEREA TEXTELOR DE LINGVISTICA FRANCEZA: DIFICULTATI SI PERSPECTIVE

**Raluca-Nicoleta BALAICHI
Ioana-Crina COROI
Nicoleta-Loredana MOROSAN
Universitatea «Stefan cel Mare» Suceava**

Articolul nostru propune o reflectie asupra dificultatilor de traducere a textului lingvistic, survenite in cursul traducerii in limba română a unor lucrari de referinta din lingvistica franceza. Studiul nostru evidentiaza existenta acelei „bucle” ce caracterizeaza teoria practica a traducerii. Intrebarea pe care si-o pun autoarele este in ce masura specificitatile interne ale acestui tip de text impun un anumit comportament traductiv, influentand alegerile structurale si terminologice si mobilizand in egala masura competentele traducatorului in domeniul stiintific respectiv.

Cuvinte-cheie: *corpus, lingvistica, teorie practica, terminologie, traducere.*

FORMULE DE MULTUMIRE IN ARABA TUNISIANA

Formulele tunisiene de multumire nu se disting in mod clar de cele de urare. Ele au un caracter extrem de stereotip si folosirea lor depinde de originea, statutul, sexul, varsta si credintele religioase ale vorbitorului.

Cuvinte-cheie: *formule de politete, multumire, urare, echivalenta, situatie de comunicare.*

VOCABULARUL SPATIAL IN FRANCEZA SI ROMÂNĂ; STUDIU COMPARATIV ASUPRA CUVINTELOR *LIEU* SI *LOCI*

**Adriana COSTĂCHESCU
Universitatea din Craiova**

Rezumat:

Acest studiu se bazeaza pe examinarea a peste 4.700 de ocurente ale cuvântului *Lieu* (inregistrate de *Trésor de la Langue Française Informatisé*) pentru a evidentia tipurile de relatii spatiale denotate de sintagmele din care face parte acest cuvânt ; (ii) coocatiile ce contin acest cuvânt. Atata relatiile spatiale, cat si colocatiile in franceza sunt comparate cu cele din română ce contin cuvântul *loc*, cuvânt de etimologie comuna cu *lieu*. Utilizarile topologice, deictice si anaforice se regasesc in ambele limbi. Colocatiile prezintă zone de convergenta (care merg in unele cazuri pana la identitate) si zone de divergenta, importante in traducere.

Cuvinte-cheie: *relatii spatiale topologice, deixis, anafora, colocatii.*

CURSURILE DE CIVILIZATIE FRANCEZA-SPATIU PRIVILEGIAT AL COMUNICARII INTERCULTURALE

**Daniela Dincă
Universitatea din Craiova, Romania**

Rezumat:

Dimensiunea interculturala este definita in *Cadrul european comun de referinta pentru limbi: predare-invatare-evaluare* (2001) ca o componenta obligatorie a didacticii limbilor moderne, deoarece interculturalul are tangenta cu toate notiunile mobilizate in didactica limbilor: a sti, a fi, a sti sa faci si a sti sa inveti. Cadrul cel mai potrivit transmiterii interculturalului sunt cursurile de civilizatie, care isi propun obiective specifice precum achizitia cunostintelor, deprinderilor si comportamentelor atasate culturii Celuilalt, pentru a le pune apoi in legatura

cu cultura proprie. Invatarea interculturala presupune deci un demers metodologic nou, ce are consecinte asupra formularii obiectivelor, asupra pricipiilor progresisi pedagogice cat si aspura evaluarii competentelor socioculturale. In cadrul propus, articolul nostru urmareste un dblu scop: 1. sa sintetizeze elementele constitutive ale competentei interculturale ; 2. sa propuna un demers metodologic ce permite studentilor sa-si dezvolte aceasta competenta prin cursurile de civilizatie franceza.

Cuvinte-cheie: *comunicare interculturala, civilizatie, competenta (inter) culturala.*

O ABORDARE DIDACTICA A TRASATURILOR LINGVISTICE ALE FRANCEZEI JURIDICE

Mª Isabel GONZÁLEZ REY

Universitatea «Saint-Jacques de Compostelle», Espagne

Cursurile de franceza juridica impletesc didactica sistemului juridic didactica sistemului lingvistic respectiv. Predarea francezei juridice implica deci abordarea ambelor componente, intr-o masura ce depinde de natura publicului vizat. Astfel, studentii straini (publicul vizat de studiul nostru) vor fi initiati mai degraba in limbajul dreptului. Astfel, studiul nostru va fi centrat pe caracteristicile lingvistice ale Dreptului in general si asupra proprietatilor discursului normativ in special. Didactizarea textelor propuse va urma un demers centrat pe lexic, pe sintaxa, pe enuntare, cu un interes particular pentru argumentare si articularea ideilor.

Cuvinte-cheie: *franceza juridica, trasaturi lingvistice, didactica, discurs normativ, argumentatie.*

CATEVA OBSERVATII ASUPRA ETIMOLOGIEI IMPRUMUTURILOR DE ORIGINE FRANCEZA IN ROMÂNĂ

Mihaela POPESCU

Universitatea din Craiova

Imprumutul reprezinta un mijloc important de imbogatire a vocabularului, o sursa inepuizabila care îi permite nuantarea, modernizarea si dobandirea unui caracter international. Fondul lexical neoligic al limbii romane este extrem de bogat si in acelasi timp eterogen. Literatura de specialitate este unanima in recunoasterea locului primordial pe care il ocupa franceza, intre limbile neolatine, deoarece imprumuturile din franceza acopera nu doar o perioada lunga in diacronie, ci si o buna parte a terminologiei stiintifice. In interventia noastra, incercam sa analizam tratamentul imprumuturilor de origine franceza in functie de etimologia lor, ilustrandu-ne argumentele cu numeroase exemple din corpusul FFREON (DEX).

Cuvinte-cheie: *imprumut, română, franceza, lexic, etimologie.*

CONSIDERATII ASPURA DEZVOLTARII RETELEI WORDNET PENTRU ROMÂNĂ CURENTA ACTUALA

Mirel COSULSCHI

Dorina PĂNCULESCU

Universitatea de Craiova

Scopul articolului nostru este prezentarea generala a proiectului Wordnet-retea semantica on line pentru română curenta actuala. Sunt amintite contributiile de pana acum ale altor echipe. Programul nostru urmareste realizarea unei solutii informatice care trebuie sa ajute la crearea, modificarea si cercetarea informatiilor semantice pentru limba română. Aceasta trebuie sa fie compatibila cu formatul de date impus de EuroWordNet, ce reuneste proiectele similare in alte limbi.

Cuvinte-cheie: *wordnet, holonimie, hiperonimie, meronimie, synsets.*

TRADUCEREA CULTUREMELOR ; IMPRUMUT SAU ADAPTARE ?

Anda RĂDULESCU
Universitatea din Craiova

Alături de un fond comun, universal al experienței de viață și a înțelepciunii mai multor comunități umane, proverbele vehiculează prejudecăți și stereotipuri specifice unei anumite etnii. Transferul sensului lor în alta limbă/cultură nu este întotdeauna ușor, nu doar din cauza constrângerilor lingvistice ale limbii-tintă, ci și datorită reprezentărilor diferite față de cultura-sursă.

Cuvinte-cheie: *proverb, transfer de sens, echivalență, adaptare, traducere literală.*

ELEMENTUL LATIN SAVANT ȘI REROMANIZAREA LEXICULUI LIMBII ROMANE

Gabriela SCURTU
Universitatea din Craiova

Articolul nostru tratează latinismele din limba română, raportate la cele din limbile romanice în general și la franceza în special, în cadrul procesului de relatinizare a limbilor romanice occidentale și a limbii române. Sunt analizate locul și rolul împrumuturilor de ordin cultural din aceste limbi, filierele multiple prin care latinismele au pătruns în română și este evidențiat rolul francezei în îmbogățirea, modernizarea, redefinirea fizionomiei lexicale neolatine a românei, în aria romanității sud-est europene.

Cuvinte-cheie: *latinisme, relatinizare, reromanizare, etimologie multiplă, împrumut lexical.*

ORIENTUL ȘI DUBLURA SA

Tuğrul İNAL
Universitatea Hacettepe, Turcia

În *Amantul* a cărui ficțiune care evaluează în cadrul dintre Orient și Occident și care este construită pe chiar noțiunea de timp, limitele trecutului, prezentului și viitorului sunt imprecise.

Timpul care este cronologic indisociabil nu înseamnă succesiunea într-o durată determinată a existenței ci un ansamblu de realități concrete și de schimbări care se formează în spiritul și conștiința omului. Timpul pe care-l percepe conștiința transcende realitatea. Este abstract, indeterminabil și subiectiv.

Naratorul și protagoniștii săi își creează propriul dublu care are senzație, emoții și pasiuni proprii. Ei recrează în mod fictiv Orientul percepend imagini fotografice și topografice ca decoruri de basm, altfel spus fotografia Orientului și a dublurii sale.

ASPECTUL EXOTIC AL MITOLOGIEI GRECEȘTI PRIN CREAȚIA FRANCOFONĂ LITERARĂ NEO-GRECEASCĂ

Georges FRÉRIS1
Universitatea «Aristotle» din Salonic, Grecia

Este vorba despre cum se efectuează descrierea miturilor, nu numai grecești ci și a mitologiei în general în opera francofonă a patru scriitori greci, *Marguerite Liberaki, André Kedros, Theo Crassas și Vassilis Alexakis*. Opera lor reflectă întrebările și tensiunile actuale, arată cum profundul echivoc al unui parcurs dintre *eu* și *celălalt* poate răspunde ambiguităților condiției subiectului modern în era confuziei pe care a impus-o mondializarea. Descrisă sub formele antitezei dintre dorință/sățietate sau

substanță/vacuitate opoziția tradiție/actualitate pare să ilustreze, pe linia psihologiei sciziunii inspirate de Schopenhauer valorizarea unei conștiințe recunoscute drept ontologic inseparabil de suferință și bucurie.

BENJAMIN FONDANE SAU POEZIA CA RĂSCUMPARARE

Marius GHICA
Universitatea din Craiova, Romania

Care sunt soluțiile posibile pentru a evita acest *inconfort al culturii* despre care vorbea Freud? Care este terapia pe care o recomandă Fondane, la randul său, și unde se poate găsi refugiul pentru sufletul neliniștit al omului modern, scopul, calea (telos) destinată să-i ofere pacea spirituală, să-l facă să iasă din tumultul și vartejurile care-l cheamă neostenit, setea de cunoaștere rațională și veleitatea de a cuceri și de a supune realul pas cu pas, zi după zi.

Fondane ne consolează spunând că există câteva căi, prima cale, numită și asumată este poezia, arta poetică pe care Fondane o numește de fapt artă, poezia este arta regală care definește ființa. Poezia, arta în general, nu numai articulează punând în ordine tot ceea ce este, ci, fiind poiesis, creație, compoziție, vizează ființa, creând ceea ce nu este încă printr-un vers, o similitudine remarcabilă de cuvinte, o armonie fericită de sunete.

POEMUL NETERMINAT

Yiannis E. IOANNOU1
Universitatea din Nicosia, Cipru

În articolul de față, după o scurtă prezentare a anumitor poziții ale inspirației poetice, vom încerca să definim ceea ce denumim *nucleul inspirat* față de /sau în opoziție cu dimensiunea tehnică a poemului. Vom încerca în același timp să înțelegem cum o noțiune transcendentă în mod tradițional ca cea a inspirației se interiorizează în secolul XX. Conceptul de *nucleu inspirat* ca materie fondatoare a unui poem sau a unei opere pare că se pretează cel mai bine la descrierea stărilor pre-poetice și poetice pe care anumiți autori și cercetători au încercat să le descrie. Din moment ce este pus pe hartie acest *nucleu inspirat* pe care ni-l putem imagina ca pe un atom care conține o energie nepuizabilă și imnulțită la nesfârșit și care-și eliberează energia poetică transferând-o poemului în ansamblu.

ALBERT CAMUS FATĂ ÎN FAȚĂ CU MIZERIA KABYLIEI

Ioan LASCU
Universitatea din Craiova

Albert Camus propune soluții realiste pe care să le găsim într-o politică socială constructivă și de lungă durată. Trebuie să subliniem și forța argumentativă, fervoarea discursului acuzator și a solidarității lui Camus cu acest popor umilit și abandonat într-o mizerie de nedescris. De fapt, *Mizerie în Kabylia* pune în lumină o obiectivitate justă și un spirit militant precoce al lui Camus care se pune în serviciul umiliților, așa cum nu va înceta să-o facă de-a lungul întregii sale vieți.

CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL ȘI JOURNALUL LUI GADDA

Camelia MANOLESCU
Universitatea din Craiova

Studiul nostru despre romanul lui Gadda, *Jurnal de război și din captivitate*, presupune o analiză a romanului ca o autobiografie a autorului pe timpul războiului ca un ecou în timp real, o non-critică a propagandei celui de-al Doilea Război Mondial, ca o istorie a Italiei, ca o voce a naratorilor, insistând pe tema îndepărtării de la disciplină pe timpul războiului și pe tema evitării și a tăcerii.

ELEMENTE DE POETICĂ EXPRESIONISTĂ

Xenia NEGREA
Universitatea din Craiova

Apărut ca o necesitate stilistică riguros spațializată (probabil singurul lucru care poate fi cercetat în materie de expresionism, adică circumstanțele care converg în ideologie), expresionismul suportă descrierea spontaneității, autodeterminării, autotelismului. Aspirația către recuperarea unei totalități, pretenția de a salva și pretenția de a reprezenta o totalitate, afirmația caracterului indisociabilității dintre aspectul interior și cel exterior (Wittgenstein), anularea opozițiilor tradiționale (viață/moarte, interior/exterior, trecut/prezent) prin și pentru artă, transformarea nietzscheană a artistului într-un profet al evangheliei artei (*Artistenevangelium*) sunt trăsăturile generale prin care noi vom încerca să facem o abordare a poeziei expresioniste.

MONSTRUOSUL ȘI SUBLIMUL ÎN *LES CONTES DE LA DÉCADENCE* ROMAINE DE RICHEPIN PEYLET

Gérard PEYLET
Universitatea din Bordeaux 3, Franța

Richepin face din decadența romanească subiectul unei culegeri de povestiri. Mostruosul merge fără încetare, mână în mână în aceste povestiri cu sublimul, ceea ce ne permite să ne întrebăm despre raporturile ambigue pe care literatura decadentă le întreține cu urâtenia și frumusețea. Mostruosul ca și sublimul constituie o provocare și reînnoiește sentimentul nostru de ființe ale acestei lumi. Prin resursele scriiturii Richepin dă iluzia ca imobilizează timpul. Este vorba, pentru el, să imobilizeze o clipă, cea a unui act monstruos paroxistic, a cărui intensitate trebuie să țină loc de eternitate. Richepin acordă, în sfârșit, o altă funcție Romei, aceea de a fi o oglindă a decadenței noastre.

ÉCRAN TOTAL SAU PROVOCAREA HIPERTEXTULUI FICTIONAL

Valentina RĂDULESCU
Universitatea din Craiova

Plecând de la *Avertisment către cititor* a povestirii hipertextuale *Ecran total* a lui Alain Salvatore, articolul identifică dificultățile de abordare și de configurare a acestui tip de povestire. *Avertismentul către cititor* e perceput ca un loc strategic care folosind tehnica de mise en abîme și explicații lansează într-adevăr provocări majore cititorului. Dincolo de contractul lecturii ludice cu cititorul, *Avertisment către cititor* pune în evidență mizele majore ale scriiturii romanești contemporane care sunt și cele ale povestirii hipertextuale.

" EN PEIGNANT, EN SE VOYANT, EN SE VAUTRANT DEDANS "

Monica TILEA

Universitatea din Craiova

Henri Michaux își începe activitatea de pictor trasând o linie (1927), o continuă cu guașe (1937) pentru ca să-și încerce talentul cu acuarela (1940). Tema prezentului articol este de a dovedi că dacă primele două expoziții ale lui Michaux adună tablouri antagonice prin registrul non-culorilor la nivelul cărora se joacă aspectul lor non-formal, ele se aseamănă într-un anumit sens. Punctul comun al celor două maniere de a picta este, după părerea noastră, dedublarea creatorului, care este posibilă, prin alegerea mai întâi a fondului negru și apoi prin lucrul în și cu fluidul acuarelelor. Concluzia noastră este că aceste două gesturi picturale ale lui Michaux au o justificare de ordin poetic, preocuparea sa constantă și declarată fiind circulația și nu construcția formelor.

POEZIE, POETICĂ, POETICITATE

Lelia TROCAN

Universitatea din Craiova

"Nici o altă activitate nu solicită omul într-un mod mai complet decât exprimarea artistică. Iată de ce o societate se exprimă deplin în și prin arta sa" (Chaunu, 1989:148). Fără îndoială că în arta unei epoci putem găsi la cel mai înalt nivel indici ai acestor epoci și nu numai acești indici și esența artei se găsește în ceea ce-i transgresează.

**RESPECTAREA LIBERTĂȚII CELUI ALT: O CONSTANTĂ ÎN OPERA LUI
JACQUES POULIN**

Liliana Voiculescu

Universitatea din Pitești

În romanele lui Poulin protagoniștii sunt în căutarea legăturilor sociale fondate pe căldura umană și pe blândețe. Mai degrabă ființe timide și introvertite, ei reușesc să găsească ceea ce caută la femeile care le seamănă ca niște dubluri sau în mici grupuri care au aceleași valori ca și ei. În toate raporturile pe care le au cu ceilalți, egalitatea este ceea ce contează cel mai mult.